

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 324/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., Č., zastúpenej advokátom JUDr. C. S., Advokátska kancelária, Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesením z 30. marca 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 39/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2011 doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľka“) pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uznesením z 30. marca 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 39/2011.

Zo sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená bez príloh (okrem splnomocnenia na zastupovanie, pozn.), vyplýva, že *„rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. 5C/29/2007 zo dňa 25.3.2009 súd zrušil právo spoločného nájmu účastníkov k družstevnému bytu v Č. a jediným nájomcom, ktorý ho bude ako člen družstva užívať a ktorému prípadne členský podiel v bytovom družstve bola určená sťažovateľka A. B. Navrhovateľka A. B. bola povinná zaplatiť odporcovi na vyporiadanie hodnoty členského podielu družstevného bytu sumu 8.300,- eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku a odporcovi nebol priznaný nárok na bytovú náhradu. Odporcovi bola uložená povinnosť vypratať predmetný byt do 15 dní od zaplatenia odplaty za vyporiadanie hodnoty členského podielu.“*

Ďalej sťažovateľka uvádza, že v rámci odvolacieho konania *„rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. 1 OCo/345/2009 zo dňa 11.3.2010 bol rozsudok OS Čadca č. 5C/29/2007 zo dňa 25.3.2009 vo výroku, ktorým som bola zaviazaná zaplatiť odporcovi na vyporiadanie hodnoty členského podielu predmetného družstevného bytu v Č. 8.300,-eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku, ktorým súd uložil odporcovi povinnosť vypratať byt do 15 dní od zaplatenia odplaty za vyporiadanie hodnoty členského podielu a vo výroku o trovách konania potvrdený. Výroku, ktorým súd zrušil právo spoločného nájmu bytu účastníkov a za jedinou nájomníčku a členku bytového družstva určil navrhovateľku a výroku, že odporca nemá nárok na bytovú náhradu sa nedotkol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.“*

Sťažovateľka proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Žiline podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením *„č. 6Cdo/93/2011 zo dňa 30.3.2011“*, ktorým odmietol jej dovolanie.

Sťažovateľka uvádza, že v dovolaní namietala, že „Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku 10Co/345/2009 zo dňa 11.3.2010 sa nezaoberal účinne mojimi námietkami voči prvostupňovému rozsudku. Namietala som, že podľa ust. § 153 ods. 2/ Osp. súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. Namietala som, že z toho ustanovenia vyplýva, že okrem v ňom uvedených prípadoch platí pravidlo, že súd je návrhmi účastníkov viazaný. Tým, že OS v Čadci nad rámec návrhu resp. vzájomného návrhu odporcu určil povinnosť odporcu vypratať predmetný byt do 15 dní od zaplatenia odplaty za vyporiadanie hodnoty členského podielu, rozhodol nad rámec návrhu a konanie má vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Touto mojou námietkou sa ani KS v Žiline a ani NS SR vo svojom uznesení zo dňa 30.3.2011 nevysporiadal a zrozumiteľne, jasne nezdôvodnil, prečo moju námietku nezobral na zreteľ.“

Vo svojom dovolaní zo dňa 25.5.2010 som taktiež namietala, že rozhodnutie KS Žilina musí byť riadne odôvodnené, aby sa preukázala správnosť súdneho rozhodnutia a tým sa umožnila jeho kontrola v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Namietala som, že som vzniesla námietku premlčania a to podľa § 100 ods. 1/ Občianskeho zákona, § 100 ods. 2/ OZ a § 101 OZ, pričom som argumentovala, že premlčanie začalo plynúť ihneď po právoplatnosti rozsudku o rozvode t.j. 18.5.2002 a právo sa premlčalo po 3 rokoch, t.j. 18.5.2005. Namietala som, že plynutie premlčacej lehoty nieje viazané na zánik spoločného členstva v družstve, aleje viazané na možnosť vykonať predmetné právo po prvý raz, t.j. ihneď po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstve 18.5.2002. Ani s touto mojou námietkou sa NS SR vo svojom uznesení zo 30.3.2011 jasne a zrozumiteľne nevysporiadal.“

Sťažovateľka je toho názoru, že „postupom NS SR, ktorý spočíva vtom, že svoje uznesenie riadne, zrozumiteľne a presvedčivo nezdôvodnil, mi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa ustálenej judikatúry sa mi tým znemožnila realizácia mojich procesných práv, ktoré mi priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom obhájenia a ochrany mojich práv a právom chránených záujmov.“

Týmto došlo k porušeniu môjho základného práva podľa článku 46 ods. 1/ Ústavy SR, ktorým je právo zákonom ustanoveným spôsobom domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Taktiež bolo porušené moje právo podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru na to, aby moja vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. “.

Sťažovateľka na základe uvedeného v závere sťažnosti navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo A. B. na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1/ Ústavy a podľa článku 6 ods. 1/ Dohovoru bolo postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 6Cdo/93/2011 porušené.

2. Uznesenie NS SR 6Cdo/93/2011 zo dňa 30.3.2011 sa zrušuje.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľke trovy tohto konania. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd považuje za nevyhnutné poukázať, a to aj vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky advokátom, na viaceré nedostatky sťažnosti, konkrétne (1) nepripojenie rozhodnutia, ktoré sťažovateľka zamýšľala napadnúť, (2) nesprávna identifikácia napadnutého konania jej spisovou značkou (sťažovateľka uviedla sp. zn. 6 Cdo 93/2011) a tiež (3) skutočnosť, že hoci z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že podľa sťažovateľky k porušeniu jej označených práv došlo najmä uznesením najvyššieho súdu, ktorého správne označenie je sp. zn. 6 Cdo 39/2011 z 30. marca 2011, v petite sťažnosti namietala (z hľadiska porušenia práv) iba postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní, pričom žiadala predmetné uznesenie zrušiť.

Aj keď ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na rozhodnutie (petitom), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (m. m. III. ÚS 334/09, III. ÚS 206/2010), v tomto prípade nevyzýval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov sťažnosti ani ju neodmietol z dôvodov chýbajúcich zákonom predpísaných náležitostí.

Pokiaľ ide o neurčitosť petitu, ústavný súd vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti ustálil predmet konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia. Preskúmanie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zase umožnilo jeho zverejnenie na internetovej stránke najvyššieho súdu.

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého uzneseniu najvyššieho súdu, čím jej mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, pričom najvyššiemu súdu vyčíta, že sa nevysporiadal s viacerými jej námietkami v dovolaní.

Ústavný súd v prvom rade nezistil žiadnu možnosť namietaného porušenia označených práv sťažovateľky postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní, pretože je zrejmé, že najvyšší súd postupoval zákonným spôsobom v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď dovolanie riadne prerokoval a vo svojom rozhodnutí uviedol dôvody, ktoré viedli k výroku o odmietnutí dovolania sťažovateľky.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu poukazuje hlavne na to, že ide o procesné rozhodnutie, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky pre jeho neprípustnosť. Z tohto pohľadu ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie tohto uznesenia je dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho uznesenia, keď navyše sťažovateľka odôvodnila dovolanie (a podobne aj sťažnosť) prevažne vecnými dôvodmi, resp. svojimi polemickými názormi na právne posúdenie niektorých otázok v konaní o jej veci. Najvyšší súd okrem jasne a zrozumiteľne prezentovaných dôvodov, pre ktoré

považoval dovolanie za procesne neprípustné, primerane reagoval na námietky sťažovateľky predstreté v podanom dovolaní, vysporiadal sa s nimi spôsobom súladným s požiadavkami na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 6 ods. 1 dohovoru, takže odôvodnenie jeho uznesenia poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok.

Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru o nedostatku ústavne relevantnej súvislosti medzi postupom a uznesením najvyššieho súdu v napadnutom konaní a sťažovateľkiným základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a jej právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru). Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd odmietol predloženú sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšou požiadavkou sťažovateľky nastolenou v sťažnostnom petite (priznanie nároku na náhradu trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júla 2011